

1. Referentie

Referentie	Bracke, G. (2006). <i>Kinderen en jongeren met een handicap en hun vrijetijdsbesteding. Onderzoek Jeugdwerk met kinderen en jongeren met een handicap: aanbod versus doelpubliek</i> . Onuitgegeven onderzoeksrapport, UGent, Faculteit psychologie en pedagogische wetenschappen, Vakgroep Sociale Agogiek.
Taal	Nederlands
ISBN - ISSN	/
Publicatievorm	Onderzoeksrapport

2. Abstract

Kinderen en jongeren met een handicap: wie zijn ze, wat willen ze en wat kan voor hen gedaan worden op het vlak van vrijetijdsbesteding? Over deze vragen handelt dit verkennend onderzoek dat vertrekt van een inclusief mensbeeld en een interculturaliseringsperspectief om de diversiteit in de samenleving te benaderen.

Uitgangspunt is de vraag waarom kinderen en jongeren participeren aan jeugdwerk en daaraan gekoppeld waarom ze niet of niet meer deelnemen aan het jeugdwerk. Bracke wijst in dat verband op de aanwezigheid van verschillende soorten drempels.

Het rapport eindigt met enkele aanbevelingen om tot een intercultureel en inclusief jeugdwerk te komen.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Vrije tijd, welzijn en gezondheid
Trefwoord(en)	Jeugdwerk, participatie, vrijetijdsbesteding, sport, fysieke aandoeningen, psychische aandoeningen

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	Provincie Oost-Vlaanderen
Onderzoeker(s)	Giseline Bracke Faculteit psychologie en pedagogische wetenschappen, vakgroep sociale agogiek Universiteit Gent Henri Dunantlaan 2 9000 Gent Tel: 09/264.62.81 Fax: 09/264.64.93 Tina.Garre@UGent.be www.sociale-agogiek.ugent.be

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Hoe kunnen we er voor zorgen dat kinderen en jongeren met een handicap (meer) deelnemen aan het jeugdwerk? (Waarom zetten ze de stap niet naar jeugdwerk?) Hoe kunnen we er voor zorgen dat ze blijven deelnemen? (Waarom haken ze af?)
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeks-methode	Kwalitatieve bevraging van kinderen en jongeren met een handicap (10 tot 15 jaar). Face-to-face interviews op basis van 5 grote thema's. Telefonische bevraging van ouders met 5 open vragen.
Onderzochte groep	53 kinderen en jongeren met een handicap, 10 ouders. Er werden zowel kinderen en jongeren ondervraagd die deelnemen aan het jeugdwerk, als kinderen en jongeren die niet deelnemen aan het jeugdwerk.
Bereik	Regionaal (Oost-Vlaanderen; onderzocht: Sint-Niklaas, Aalter, Lierde)

7. Resultaten

Vrijtijdsbesteding	De vrijetijdsprioriteiten van kinderen en jongeren met een handicap zijn dezelfde als die van kinderen en jongeren in het algemeen. Zo staan televisie kijken en computerspelletjes spelen hoog aangeschreven. Wat georganiseerde activiteiten buitenshuis betreft, zijn er wel verschillen. Kinderen en jongeren met een belemmering participeren hier in mindere mate en ook vaker alleen of met hun ouders dan met vrienden. Populairder dan de jeugdwerkverenigingen, blijken bij de respondenten de sportclubs. Hierbij wordt specifiek de voorkeur gegeven aan sporttakken die weinig groepsgericht zijn, zoals paardrijden.
Participatie	Als antwoord op de vraag waarom ze participeren aan jeugdwerk, geven de ondervraagde kinderen en jongeren vaak sociale redenen aan. In de vereniging treffen ze vrienden aan. Ze blijven participeren omdat ze aanvaard worden in de groep en de begeleiders een gepaste ondersteuning bieden. De bevroegde ouders van kinderen en jongeren met een handicap wensen betrokken te worden bij het jeugdwerk en zijn vragende partij voor een goede communicatie.
Belemmeringen	Kinderen en jongeren met een handicap ervaren verschillende drempels naar jeugdwerkparticipatie toe. Eerst en vooral is er de informatieve drempel. Het ontbreekt ouders vaak aan (juiste) informatie. Soms loopt het mis op het institutionele vlak: het aanbod voldoet niet aan de vraag. Zo zijn doelgroepspecifieke initiatieven soms wel aanwezig, maar zijn ze niet gewenst omdat ze mogelijks uitsluiting bevorderen. Een derde soort van drempels is situationeel: de gezinssituatie kan deelname aan initiatieven belemmeren door omstandigheden zoals tijd en geld, maar ook door meer psychologische factoren. Ten slotte zijn er mogelijks dispositionele drempels. Deze liggen in de houding, verwachtingen en beeldvorming van zowel het kind met de handicap als het jeugdwerkinitiatief. Hierbij wordt vooral verwezen naar uitsluitingsmechanismen. Eén van de voornaamste factoren om niet te participeren is trouwens zich niet aanvaard voelen. 'Brugfiguren' zijn essentieel om deze drempels te overwinnen.
Aanbevelingen	Het rapport eindigt met enkele aanbevelingen om tot een intercultureel en inclusief jeugdwerk te komen. De nadruk ligt hierbij op het doorbreken van grenzen. Grenzen tussen jeugdigen – met name jongeren met en jongeren zonder handicap – kunnen vervagen door een gedeelde ervaring in het kader van jeugdwerk. Ook de jeugdwerkers zouden hun grenzen moeten doorbreken; temeer aangezien hun houding een essentieel ingrediënt bleek voor participatie. Ten derde kunnen de grenzen van het jeugdwerk zelf in vraag gesteld worden door een dialoog tussen vraag en aanbod en de suggestie van een verruiming van het concept zelf. Het jeugdwerkbeleid ten slotte kan zijn grenzen doorbreken door te werken aan toegankelijkheid en vraaggestuurde ondersteuning.

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

/